

پاسخنامه

بِسْمِ تَعَالَى

سؤالات درس ادبیات فارسی

کتاب آماده شو

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان تهران

آزمون شماره ۱

دوره اول متوسطه

پاسخ نامه سؤالات درس ادبیات فارسی

الف) ابیات و عبارت زیر را به زبان روان امروز برگردانید.

- ۱- انسان به واسطه شغلش بزرگ نمی شود، بلکه این کار و شغل است که به واسطه انسان بزرگ و عزیز می شود.
- ۲- شیطان جرأت ندارد که اطراف او بچرخد.
- ۳- شناخت دین باعث پیشرفت روح انسان می شود، عقل انسان مانند نردبانی هستند که انسان را در این راه کمک می کند.
- ۴- تو برای تشنگان مانند آبی هستی که آن ها را سیراب می کنی، حتی ریگ های بیابان هم به آب نیاز دارند تو را می شناسند.
- ۵- زیر این لباس ساکت نباش زیرا با آمدن حضرت مهدی تمام جهان دوباره زنده و شاداب می شوند.
- ۶- خودت را آماده ای اجرای دستورات حضرت مهدی کن، آگاه باش که ناجی تمام مردم جهان آمده است.
- ۷- ای امام خوبی ها دوری تمام شد. زیرا تمام انسان های دو از تو اکنون تو را می شناسند.
- ۸- تولد حضرت مهدی فرا رسید آماده باش که امروز روز شادی پیروان و دوستداران حضرت مهدی می باشد.
- ۹- شخصی که گرفتار درد و رنج می شود افتادگی و فروتنی از خود نشان می دهد.

ب) معنای لغات مشخص شده را بنویسید.

۲- فقرا، مستمندان

۱- گریه و زاری، التماس

۴- مردم

۳- دیدار با اقوام

۶- صدا، آواز

۵- نزدیکان

۸- رود

۷- نقره ای

ج) دانش های ادبی و زبانی

- ۱- یادم آمد هان: اول شخص مفرد
داشتم می گفتم: ماضی مستمر / اول شخص مفرد
می کرد: ماضی استمراری (سوم شخص مفرد)
- ۲- الف) سنایی ب) عطار ج) جامی د) مجد خوافی
- ۳- الف) سال ها ب) تیز (سریع)
- ۴- الف) بن عبدالعزیز: هسته
- ب) به: مفعول تو: متمم
- ۵- (تشخیص، تضاد، تشبیه)

د) درک مطلب

- ۱- امام رضا
- ۲- تکبر و غرور از خود دور کند ۲- از عهده وظایفی که بر گردن اوست، به خوبی بیرون آمده باشد.
- ۳- تمام جهان جلوه‌ی کوچکی از خداوند هستند، اما چشم ما توان دیدن او را ندارد.
- ۴- الف) اگر رابعه خواب است خدای و بیدار و مواظب او می باشد. ب) چشمهای زیادی این شجاعت را دیده است.
- ۵- هر دو با شجاعت در راه وطن جان خود را فدا کردند.
- ۶- هر روز علم او بیشتر می شد و شناختن به ندیده های این جهان بیشتر می شد.

ه) خودآزمایی

- ۱- به دلیل استقامت و اراده قوی او در درس خواندن
- ۲- زیرا فقیر بود و لباسی نداشت که رابعه را در وی بپيچد.
- ۳- ایمان قوی و عشق به خداوند
- ۴- یعنی خداوند به ظاهر نگاه نمی کند بلکه به باطن می نگرد.

و) حفظ شعر

- ۱- به قبرستان گذر کردم کم و بیش بدیدم قبر دولتمند و درویش
- ۲- دلا غافل ز سبحانی چه حاصل مطیع نفس شیطانی چه حاصل

پاسخنامه

بِسْمِ تَعَالَى

سؤالات درس ادبیات فارسی

کتاب آماده شو

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان تهران

آزمون شماره ۱

دوره اول متوسطه

پاسخ نامه سؤالات درس ادبیات فارسی

الف) ابیات و عبارت زیر را به زبان روان امروز برگردانید.

- ۱- انسان به واسطه شغلش بزرگ نمی شود، بلکه این کار و شغل است که به واسطه انسان بزرگ و عزیز می شود.
- ۲- شیطان جرأت ندارد که اطراف او بچرخد.
- ۳- شناخت دین باعث پیشرفت روح انسان می شود، عقل انسان مانند نردبانی هستند که انسان را در این راه کمک می کند.
- ۴- تو برای تشنگان مانند آبی هستی که آن ها را سیراب می کنی، حتی ریگ های بیابان هم به آب نیاز دارند تو را می شناسند.
- ۵- زیر این لباس ساکت نباش زیرا با آمدن حضرت مهدی تمام جهان دوباره زنده و شاداب می شوند.
- ۶- خودت را آماده ای اجرای دستورات حضرت مهدی کن، آگاه باش که ناجی تمام مردم جهان آمده است.
- ۷- ای امام خوبی ها دوری تمام شد. زیرا تمام انسان های دو از تو اکنون تو را می شناسند.
- ۸- تولد حضرت مهدی فرا رسید آماده باش که امروز روز شادی پیروان و دوستداران حضرت مهدی می باشد.
- ۹- شخصی که گرفتار درد و رنج می شود افتادگی و فروتنی از خود نشان می دهد.

پاسخنامه

بِسْمِ تَعَالَى

سؤالات درس ادبیات فارسی
کتاب آماده شو

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان تهران

آزمون شماره ۲

دوره اول متوسطه

پاسخ نامه سؤالات درس ادبیات فارسی

۱- درستی یا نادرستی عبارت های داده شده را بنویسید.

الف) صحیح ب) صحیح

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

الف) ماضی نقلی ب) قید

۳- گزینه ی صحیح را انتخاب کنید.

۱- گزینه د ۲- گزینه ب ۳- گزینه د
۴- گزینه ج ۵- گزینه الف ۶- گزینه د

۴- انواع آرایه های ادبی (جناس، تشبیه، تشخیص، مراعات نظیر و تضاد)

الف) تناسب (مراعات نظیر) ب) تشخیص (دف زدن آسمان) ج) تشبیه د) تضاد

۵- واژگان مشخص شده را معنی کنید.

الف) مراد: منظور، مقصود ب) رخسار: صورت، چهره ج) طرّار: دزد د) منجی: نجات دهنده - ناجی

۶- مفهوم بیت ها و عبارت های داده شده را به زبان امروزی بنویسید.

الف) اگر اختیارم به دست خودم بود، حتی یک لحظه هم از ستایش و بندگی تو دست نمی کشیدم.

ب) یکی از افراد بزرگ را از کاری با آبرو بر کنار کرد و کار پست و کم درآمدی به او داد.

ج) اگر می خواهی که نام تو در این دنیا ماندگار شود، نام خوب سایر بزرگان را زنده نگه دار.

د) ای کسی که ناراحت هستی، نگران نباش، حالت بهتر می شود و این فکر آشفته تو دوباره آرام می شود.

۷- نویسندگان کتب (آثار) داده شده را بنویسید.

(ب) عطار

(الف) جامی

۸- در عبارت های داده شده قیدها را مشخص کنید.

(ب) دوباره: قید تکرار

(الف) شایسته: قید حالت

۹- به موارد خواسته شده پاسخ دهید.

(ب) داشتند، می فهمیدند

(الف) شنیده بودی

۱۰- فعل های ماضی و مضارع و نوع آن ها را مشخص کنید.

دارم می نویسم: مضارع مستمر

نهادی: ماضی ساده

می شناسید: مضارع اخباری

بسازیم: مضارع التزامی

ساخته بودید: مضارع بعید

۱۱- با توجه به بیت های داده شده به سوالات پاسخ دهید. (درک مطلب)

(الف) شخصی که دانا است.

(ب) شاعر در این بیت به این موضوع اشاره دارد که گاهی یک شخصی که دشمن انسان می باشد اگر دانا باشد

می تواند بسیار بهتر از یک دوست نادان باشد.

در واقع شاعر این هدف را دارد که انسان ها باید از دوستی که نادان است، فاصله بگیرند.

پاسخنامه

بِسْمِ تَعَالَى

سؤالات درس ادبیات فارسی

کتاب آماده شو

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان تهران

آزمون شماره ۳

دوره اول متوسطه

پاسخ نامه سؤالات درس ادبیات فارسی

الف) معنی و مفهوم عبارت ها و اشعار را در مقابل یا زیر آن بنویسید.

۱- همه جهان نشانگر زیبایی خداوند می باشد.

۲- خدایا مرا به خواری از آستانت دور نکن.

۳- هر شب تا صبح در حال نماز بود.

۴- هنر و دانش از اصل و نسب بهتر است.

۵- پول اگر در خدمت انسان باشد یک خدمتکار خوبی می شود، اما اگر انسان خدمت کار پول باشد، پول ارباب بدی است.

۶- اگر حیا وجود نداشت، مردم ترک گناه نمی کردند.

۷- نیمی از کشورهای جهان با سلاح های مجهز به ایران حمله کردند، اما این طرف جبهه ایرانیان دست خالی بودند.

۸- آگاه باش که هرچه در این جهان وجود دارد، همه آفرینش خدای بلند مرتبه است.

۹- با چشم ها نمی توان خدا را دید پس چشمان خود را در این راه اذیت نکن.

۱۰- ای امام خوبی ها دیگر زمان دوری تمام شد، زیرا تمام افراد دور از تو نسبت به تو شناخت دارند.

۱۱- ای ابوذر، خدای بلندمرتبه به چهره های ظاهری و اموال و سخنان شما کار ندارد، بلکه به رفتار و اعمال شما نگاه می کند.

۱۲- کاری نکن به در زندگی، دچار مشکلات شوی و دنیای به این بزرگی، برایت مانند زندان شود.

ب) معنی هر واژه را در پراکنش مقابل آن بنویسید.

۱۴- (فروتنی، افتادگی)

۱۳- (جرأت)

۱۶- (دزد)

۱۵- (ناجی، نجات دهنده)

۱۸- (مغرور)

۱۷- (برکنار کرد)

۲۰- (رنگارنگ)

۱۹- (پارچه ابریشمی)

پ) درک متن به سؤال ها پاسخ دهید.

۲۱- زیرا دشمن ایرادهای تو را می گوید و تو می دانی آنها را اصلاح کنی.

۲۲- چون همه مردم حضرت رضا را می شناسند و به دیدار او رفتند.

۲۳- مردم خرمشهر با شهادت خود عمری دوباره به شهر خرمشهر بخشیدند.

۲۴- هر دو در زمانی خاص جان خود را برای وطن خود فدا کردند، تا کشور را سرافراز کنند.

۲۵- دوست: رابعه دوستِ دیگر، بیدار است: خداوند

۲۶- انسان ها در هنگام رنج هم نوعان خود آشفته و بی قرار می شوند.

۲۷- زعیش، لاله باران: تولد حضرت مهدی (عج)

۲۸- انسان به واسطه شغلش بزرگ نمی شود، بلکه شغل به واسطه انسان بزرگ می شود، و انسان باید در هر جایی از خود انصاف نشان دهد.

ت) دانش ادبی

۲۹- آشکار و نهان: تضاد

۳۰- تلمیح به گذر حضرت ابراهیم از آتش

۳۱- سال: قافیه حال: قافیه او: ردیف

۳۲- حضم: هضم علاقمند: علاقه مند

۳۳- الف) مرکب = هوا + پیما ب) وندی: آرزو + مند

۳۴- این هواپیما داشت با سرعت فوق العاده پرواز می کرد.

ث) خودآزمایی

۳۵- در همه نعمت ها تفکر کند و بفهمد که هر چیزی برای علنی خلق شده است و از این راه به خدا شناسی برسد.

۳۶- چون ایرانیان برای خارج کردن عراقیان، شهدای بسیاری را دادند.

۳۷- این است که سخن نابجا ویرانگر است و سخن شایسته باعث کمال می شود.

۳۸- مانند پدر مراقب مردو و جامعه هستند که به نابودی کشیده نشود.

۳۹- چون زندگی اش یکنواخت شده بود.

۴۰- فکر کردند انگورها واقعی است

ج) حفظ شعر

۴۴- اندوه

۴۳- کفتری

۴۲- جان - نادان

۴۱- آزادگان - همزادگان

پاسخنامه

بِسْمِ تَعَالَى

سؤالات درس ادبیات فارسی

کتاب آماده شو

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان تهران

آزمون شماره ۴

دوره اول متوسطه

پاسخ نامه سؤالات درس ادبیات فارسی

الف) صحیح و غلط بودن عبارت های داده شده را مشخص کنید.

۱- صحیح

۲- غلط

ب) گزینه ی صحیح را انتخاب کنید.

۱- گزینه د

۲- گزینه د

۳- گزینه ب

۴- گزینه ب

۵- واژه های مشخص شده را معنی کنید.

پندار: خودبینی، گمان

ب) تنبیه: آگاه کردن

ج) احزان: غم ها

د) طرّار: دزد

۶- در گروه های اسمی مشخص شده، هسته و وابسته را مشخص نمایید.

تن: هسته آدمی: مضاف الیه

همین: من اشاره لباس: هسته

نشان: هسته

آدمیت: مضاف الیه

۷- انواع فعل ماضی و مضارع را مشخص کنید.

داشتم می نوشتم (ماضی مستمر)

شناخته بودید (ماضی بعید)

بنویسم (مضارع التزامی)

می رسی (مضارع اخباری)

۸- در عبارت های داده شده قیدها را مشخص کنید.

اندوهناک: قید

۹- مفهوم بیت ها و نثرهای زیر را به زبان امروزی بنویسید.

الف) اخلاص و بندگی رابعه

ب) قدرت خداوند در خلق پدیده ها

ج) فداکاری مادر برای فرزند و وابستگی کودک

۱۰- در عبارت های داده شده انواع آرایه های ادبی را مشخص نمایید.

الف) (مرهات نظیر، تلمیح به آیه یسبح... ما فی السموات و ما فی الارض)

ب) (اضافه تشبیهی، تناسب (بازار - متاع)

ج) تضاد (ظاهر و باطن)

۱۱- در عبارت های داده شده نقش کلمات (نهاد، مفعول، متمم و منادا) را معین نمایید.

الف) منزل: متمم ب) من: نهاد ج) دلا: منادا د) تو: مفعول

۱۲- کامل کنید.

غینمت شمر، جز حقیقت مجوی که باری است فرصت دگر بار نیست

ز آزادگان، بردباری و سعی بیاموز، آموختن عار نیست.

ای دل غمدیده حالت به شود دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به کنعان غم مخور

هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور

۱۳- با توجه به بیت:

آینه مانند یک دوست مهربان عیب های انسان را به او می گوید.

پاسخنامه

بِسْمِ تَعَالَى

سؤالات درس ادبیات فارسی

کتاب آماده شو

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان تهران

آزمون شماره ۵

دوره اول متوسطه

پاسخ نامه سؤالات درس ادبیات فارسی

۱- گزینه ب (غزل)

۲- مپیچ از ره راست بر راه کج (تضاد، کنایه) متاع جوانی به بازار نیست (تشبیه، تناسب)

یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور (تلمیح) کوه و دریا و درختان همه در تسیح اند (تناسب، تلمیح)

۳- هرگاه شاعر اسم هنری خود را در شعر (معمولاً در ابیات پایانی) به کار ببرد این را تخلص گویند.

سعدیا راست روان گوی سعادت بردند راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار

۴- کنعان: قافیه غم مخور: ردیف گلستان: قافیه غم مخور، ردیف

۵- اخلاق ناصری (خواجه نصیرالدین طوسی) کیمیای سعادت (محمد غزالی)

قابوس نامه (عنصرالمعالی) شاهنامه (فردوسی)

۶- استماع (مستمع) مطلب (طالب) مجتهد (جهد) مقدم (تقدم)

۷-

بن ماضی	بن مضارع	ماضی استمراری	مضارع اخباری	مضارع مستمر
دوم شخص مفرد	اول شخص مفرد	دوم شخص مفرد	اول شخص مفرد	دوم شخص جمع
رفت	رو	می رفتی	می روم	دارید می روید

۸- «چون گربه سخن موش بشنید شاد گشت و گفت سخت تو به حق می ماند و من می پذیرم»

۵ جمله

۹- برتر تفضیلی برترین عالی

۱۰- "میچ از ره راست بر راه کج

چون در هست، حاجت به دیوار نیست"

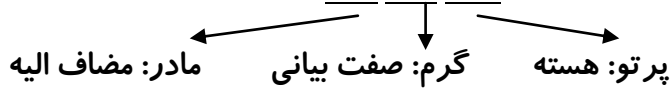
منحرف نشو

انتخاب راه درست تر

۱۱- چه خلقت شگفت انگیزی!

فرزندان در پرتو گرم مادر جان می گیرند

۱۲- "به چشم بصیرت به خود در نگر

تو را تا در آینه زنگار نیست"

با بینش و آگاهی در مورد خودت فکر کن تا زمانی که قلبت آلوده به گناه نشده است.

۱۳- تپنده: تپنده

قوارای: گوارای

گوهری: گوهری

آفرینشه: آفرینش

مهربان: مهربان

میحن: میهن

خوارها: خاها

فرزندانه: فرزندان

مردمه: مردم

بی سود: بی سود

موغیلان: مغیلان

پرهیز: پرهیز

نسیحت: نصیحت

مدح: مده

خاسته: خاصه

قوی: گوی

تالب: طالب

غانع: قانع